

זהר הקדוש עם ביאור הכתר והכבוד

פרשת שופטים • סוד על פי שנים עדים

ושואל עוד, ומי הם אבני ביתו שמעידים על האדם, ומשיב, אינון - אלו הם רמ"ח אברים דיליה - שלו, שהם עצמותיו של האדם, שהם בית לנשמתו של האדם.

ומוסיף לבאר הטעם שאינו מכניס את השס"ה גידים לחשבון 'אבני ביתו', משום דהכי אוקמוה מארי מתניתין - שהרי כך העמידו בעלי המשנה (מסכת שמחות חיבט הקבר פרק א), רשע עונותיו חקוקים לו על עצמותיו, והכי - וכך הוא גם להיפך אצל הצדיק, שזכותיו חקוקים לו על עצמותיו, ולכן הזכיר רק את העצמות ולא את הגידים, משום שלא נרשמו מעשיו על הגידים. ומסיים, ובגין כך - ומשום זה, שכל המעשים נחקקים בעצמות, אמר דוד שהיה צדיק, את הפסוק (תהלים לה י) 'כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך', כלומר, שכל עצמותיו היו מנוקים מכל עון, ורק ה' שלט עליהם, הרי שרמ"ח אבריו של האדם הם מעידים על מעשיו.

אחר שביאר ש'קורות ביתו' הכוונה על נפשו של האדם, 'אבני ביתו' הכוונה על עצמותיו, מבאר עתה פירוש אחר להיפך, ש'קורות ביתו' הם עצמותיו של האדם, 'אבני ביתו' הם נפשו של האדם.

עוד יש לפרש פירוש אחר, ובגין אהמור - ואשר בגלל כך למדנו, ומי מעידין על האדם קורות ביתו, ש'קורות ביתו' הכוונה על גרמין - העצמות, שמעמידים את האדם כמו הקורות שמעמידות את הבית, וגם שהם בגינן על מוחא - בנויים על המוח, דאיהו מיא - שהמוח הוא נקרא מים, ומביא ראיה, ועלייהו קא רמיז - ועליהם רומז הפסוק (שם קד ג) 'המקרה במים עלייתו', ופירוש תיבת 'המקרה' הוא מלשון קורות, דהיינו העצמות, שבנויים על מים שהוא מוח העצמות, הרי ש'קורות ביתו' היינו עצמותיו.

ופירוש 'אבני ביתו' היינו קירות הלב, וכמו שנאמר (חבקוק ב יא) 'כי אבן מקיר תצק נקפים מעץ ועננה', הרי שעל 'אבני ביתו' שייך לשון קיר.

כעת יבאר, שמלאכת כתיבת המעשים נעשית על ידי יחוד תפארת שהוא בסוד גוון לבן, עם מלכות שהוא בסוד גוון שחור, ולכן כל כתיבה הוא בסוד 'כתב שחור על גבי לבן', אולם בגוף 'כתב שחור' ייחלק השחרות שבכתב, שאם הכתיבה היא על עוונות, אזי נכתבים בגוון תכלת, שהוא מעורב שחור עם כחול, ואם הכתיבה היא על הזכיות, אזי נכתבים בגוון שחור ממש.

ושואל, ואמאי - ולמה העונות נחקקים דווקא בגרמין - בעצמות, יתיר - יותר ממה שנחקקים בבשרא וגידין ומשכא - בבשר וגידים ועור.

ומשיב, בגין דגרמין אינון חורין - משום שהעצמות הם לבנים, ומפרש, וכתביבא אוקמא - וכתב שחור שהוא מלכות, לא אשתמודעא - אינו ניכר אלא מגו - מתוך נייר חורו - לכן שהוא תפארת, שהרי על ידי הכתיבה מייחד תפארת ומלכות, ומביא ראיה, פגוונא דאורייתא - כמו התורה, דאיהי חורו מלגאו - שהיא לבנה מבפנים, כלומר, שהתורה שבכתב היא בחינת תפארת, ונתגלה על ידי אוקם מלבר - שחור מבחוץ, היא התורה שבעל פה שהיא בחינת מלכות, וגם התורה שבעל פה שהיא מלכות, מגלה רק מה שכתוב בתורה שבכתב שהוא תפארת, הרי שגילוי הכתיבה הוא על ידי שמיידת תפארת ומלכות.

במאמר שלפנינו מבאר הזוהר את המצוה המוטלת על האדם להעיד בחבירו, ומבאר עוד כי כשם שכאן למטה אין עדות פחות משנים, כך גם למעלה ישנם שני עדים המעידים על כל מעשיו של האדם, ומביא דוגמאות של כמה מיני עדים המעידים על מעשי האדם.

'לא יקום עד אחד באיש לכל עון וגו', על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר' (דברים יט טו). פקודא דא, להעיד עדות בבית דין, דלא יפסיד חכריה ממונא פגניה, אי אית ליה עדות בהדיה. ולית סהדותא פחות מתרין, הדא הוא דבתיב (שם יז ו) 'על פי שנים עדים (וגו', יקום דבר) או שלשה עדים יומת המת לא (יקום) יומת על פי עד אחד'. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, מי מעיד על האדם, קירות ביתו. ולא עוד אלא אנשי ביתו מעידין עליו.

מאי קירות ביתו. אינון קירות לבו. (ישעיה לח ב) 'ויסב חזקיהו פניו אל הקיר, ואוקמוה רבנן, מלמד שהתפלל חזקיהו מקירות לבו.

אבני ביתו, אינון רמ"ח אברים דיליה. דהכי אוקמוה מארי מתניתין, רשע עונותיו חקוקים על עצמותיו. והכי צדיק, זכותיו חקוקים לו על עצמותיו. ובגין כך אמר דוד (תהלים לה י) 'כל עצמותי תאמרנה'.

ובגין אהמור, ומי מעידין על האדם קורות ביתו. גרמין פגוונין על מוחא דאיהו מיא. ועלייהו קא רמיז, (שם קד ג) 'המקרה במים עלייתו', המקרה' לשון קורות.

ואמאי פגרמין יתיר מבשרא וגידין ומשכא. פגין דגרמין אינון חורין, וכתביבא אוקמא, לא אשתמודעא אלא מגו חורו. פגוונא דאורייתא, דאיהי חורו מלגאו, אוקם מלבר.

קירות ביתו, ואחד אבני ביתו, וכפי שיתבאר עניינם בסמוך.

כתוב (דברים יט טו) 'לא יקום עד אחד באיש לכל עון וגו' ולכל חטאת בכל חטא אשר יחטא על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר', וקשה, שהרי מתחילת הפסוק 'לא יקום עד אחד', משמע, שעד אחד הוא שאינו מעיד, אבל שני עדים יכולים להעיד, ואם כן למה סיים וכפל בפסוק 'על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר'.

ומתרץ, שכפל הלשון בא ללמדנו, דפקודא דא - שמצוה זו, היא לחייב להעיד עדות לזכות את חברו בבית דין, כדי דלא יפסיד חכריה ממונא פגניה - שלא יפסיד חברו ממון בגללו, ולכן כפל וסיים 'על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר', להשמיענו שיש מצוה להעיד על חברו, ואין זו זכות בלבד לומר שאם אינו רוצה להעיד הרשות בידו.

ומוסיף, שמצות הגדת עדות היא רק בתנאי, אי אית ליה - אם יש לו אדם אחר שגם יודע להעיד עדות בהדיה - עמו, ואולם לית סהדותא פחות מתרין - אין עדות פחות משני אנשים, ולכן אם הוא עד אחד, או יש לו עדות שאינה מועלת, עבירה בידו להעיד, והדא הוא דבתיב - וזהו שנאמר (שם יז ו) 'על פי שנים עדים (וגו', יקום דבר) או שלשה עדים יומת המת לא (יקום) יומת על פי עד אחד' משמעו, שמצות עדות, הוא דווקא כששנים מעידים.

ומוסיף, ובגין דא - ובגלל זה שאין עדות פחות משנים, אוקמוה מארי מתניתין - העמידו התנאים בעלי המשנה (תענית יא) ושאלו, 'מי מעיד על מעשי האדם לאחר מיתתו, ותירצו קירות - כותלי ביתו מעידים עליו, ולא עוד, אלא גם אבני ביתו מעידין עליו, הרי שיש כאן שני עדים, אחד

לאחר שכתב בכללות שיש שני עדים המעידים על מעשי האדם, מבאר בפרט מה הם העדים, שהרי שני גורמים יש המביאים את האדם לידי חטא, האחד היא נפשו החיונית של האדם, שהעונות דבוקים שם, והשני הם אבריו של האדם, שעושים את החטא בפועל ממש, ומבאר, שמכיון שהם הגורמים לחטוא, הכרת פניהם ענתה בהם, והן הם השני עדים המעידים על מעשי ומעללי האיש:

ושואל, מאי - מה הכוונה שקירות ביתו מעידים על האדם, ומשיב, אינון - אלו הם הנפשות של האנשים, אשר משכן הנפש הוא בקירות לבו, ומביא ראיה, שהרי כתוב (ישעיה לח ב) 'ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה', שמשמעו, שחזקיהו המלך התפלל כשפניו אל הקיר, ואוקמוה - והעמידו רבנן בגמרא (ברכות י) 'מלמד שהתפלל חזקיהו מקירות - מפנימיות לבו', הרי, שקירות הבית, מרמז על קירות ליבו, אשר שם משכן הנפש.

(שם פא ד) 'תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו', ושואל, מאי - מהו 'בכסה', שנדע מתי צריכים לתקוע בשופר ביום ההוא, ומשיב, 'ביום דסיהרא מתכסה' - ביום שהלבנה היא המלכות, מתכסה בו, שהיא יום ראש השנה, אזי צריכים לתקוע בשופר.

ושואל, ואמאי מתכסת - ולמה מתכסה הלבנה בראש השנה, ומשיב, בגין דכד מטי - משום כשמגיע יום ראש השנה, שאז הוא זמן שליטת הגבורה בעולם, ייתי - יבוא סמאל לפני הבית דין העליון, למתבע דינא לבנוי קמי קודשא בריך הוא - לתבוע דין על בני ישראל, לפני הקדוש ברוך הוא, על מה שגמרו בעוונותיהם, והוא - כלומר, הקדוש ברוך הוא, יימא ליה - יאמר לו לסמאל הרשע דייטי סהדין - שיביא עדים לאמת את טענותיו, והוא ייתי לשמשא עמיה - יביא עמו את השמש, שהוא התפארת, שגם הוא מסכים על הדין, אזל - ילך סמאל הרשע למייתי - להביא עד השני סיהרא - הלבנה, שהוא המלכות, שהיא נפגמה על ידי עוונות התחוננים, והיא מתכסת - מתכסת, כדי שלא יהיו לו שני עדים.

ושואל, באן אתר מתכסת - באיזה מקום המלכות מתכסית, ומשיב, אלא, המלכות סליקת לההוא אתר - עולה לאותו מקום, שהוא כתר, דאתמר ביה - שאמרו עליו (תגיגה יג) 'במכוסה מופך אל תחקור', כדי לפייסא ליה על בנהא - לפייס לה' על מעשה בניו, שהרי בכתר כל העוונות נתקנים, ומפרש, והאי הוא דאמר קרא - וזה הוא שאמר הכתוב 'תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו', שהכוונה, לאתר - למקום הכתר דביה סליקת שכינתא - ששם עלתה השכינה, שהיא המלכות, דאתמר ביה - שאמרו עליו, 'ובמכוסה מופך אל תחקור', והואיל שהכתר הוא מקום מכוסה, לכן כל חובין באתפסייא - העוונות הם בסתר, וסמאל הרשע אינו מוצא שם עוונות לקטר על ישראל, ונמצא דתמן צריך למידן בינו לבין קונו - ששם צריכים לדון העוונות בין הכתר לבין קונו, ואין סמאל הרשע יכול לקטר בדיו, ומוסיף, וכל זה הוא בעבירות שבין אדם למקום, שהם בעבירות מכוסות מעיני בשר, אבל חובין דאתגלייא דעבד לון - העבירות הגלויים שעשה, והיינו בין אדם לחבירו, עליו אתמר - נאמר (משלי כח א) 'מכסה פשעיו לא יצליח', כלומר, שלא יצליח לכסות את העבירות בכתר, אלא צריך לרצות את חבירו.

ומסיים, דשכינתא מסטרא דכתר - שהרי השכינה היא המלכות כשעולה לכתר, והיא עולם הנסתר, ואוקמוה מארי מתניתין - והעמידו בעלי המשנה, דצריך בר נש לחברא לה לההוא אתרא - שצריך האדם לחבר לה למלכות במקום ההוא, שהוא כתר, ובההוא זמנא - ובזמן ההוא שהמלכות נמצאת בכתר, מטי זמנא דרחמי, ואעבר דינא - מגיע זמן הרחמים מצד הכתר, והדין מעוונות בני ישראל עובר, על ידי הווידיים והתשובה של בני ישראל.

ומפרש, שכאשר הזכיות נכתבות, אז הכתב הוא אוכם - חוור - לבן, ולכן הם חשף מצד גוון השחור, ואור מצד גוון לבן, ואלם אית - יש כתיבה, שהוא גם בחינת חשף מצד שנקרא כתב שחור, אולם גונו האמיתי הוא תכלת, שרומז על כליון חרוץ, והיינו כשכותב את העוונות, ועל כתיבת העוונות אתמר ביה - נאמר בה (תהלים קלט ב) 'גם חשף לא יחשיף מופך', כלומר, גם כתב שחור בסוד גוון תכלת, גם אינו חשוך לגמרי, כי מפי עליון לא תצא הרעות. ומסיים, ולעולם גם תכלת וגם אוכם - שחור, איהו נוקבא - הם בחינת נקבה, שהיא מלכות לגבי גוון חוורו - הלבן, שהוא תפארת, ותלוי בהנהגת בני ישראל, שאם מיטיבים מעשיהם, אזי נכתב בכתב שחור על גבי לבן, ואם חלילה מתנהגים שלא כשורה, אזי נכתב בכתב תכלת על גבי לבן, ובשניהם מתייחדים בסוד תפארת ומלכות.

הרי שמלאכת הכתיבה נצרכה ליחוד תפארת ומלכות, וזהו מתרץ למה נחקקו המעשים על העצמות משום שהם בסוד גוון לבן, בחינת תפארת, ושייך לכתוב עליהם עם כתב שחור או תכלת, וייתחיד תפארת ומלכות, ואלם בשר גידים ועור שהם עצמם הם בסוד מלכות, אי אפשר לחקוק עליהם מעשיו, שהרי לא יתייחדו על ידיהם תפארת ומלכות. מבאר הטעם שהעצמות מעידים על מעשיו, ולא נחקקו מעשיו בבשר גידים ועור, משום שהעצמות יעמדו לתחיית המתים.

ומתרץ עוד טעם אחר, דזווקא העצמות מעידים, ולא עומד אלא שאינו שייך בשבר גידים ועור יעידו על מעשיו, שהרי הם מתבלים בעפר, מה שאין כן דגופא על גרמין - הגוף על עצמותיו עתיד למיקם - לקום בתחיית המתים, ובגין דא, זכווי וחובי חקוקין על גרמין דיליה - ובגלל כן, הזכיות והעוונות חקוקים על עצמותיו, כדי שיעידו על מעשיו, ואם יזכה האדם שיעידו שעשה מצוות, יקום גופא על גרמין דיליה - יקום גופו לתחייה על העצמות שלו, ואי לאו - ואם לא יזכה האדם, ויעידו שעשה עבירות, לא יקום גופו, ולא יהא ליה תחיית המתים.

ומוסיף, ולא עוד - לא די בעדותם של נפשו והעצמות, שהרי אדם קרוב אצל עצמו, אלא צריכים תרין סהדין - שני עדים נוספים דאינון שהם יעידו על בר נש - האדם, והם בספירות העליונות, הרמוזים בעין רואה מצד החכמה, ואזון שומעת מצד הבינה, ומכל מקום אין כתיבת העוונות בספירות העליונות אלו, רק בספירות התחתונות, שנקראים בית דין, שרומז על חסד גבורה תפארת, אשר שם נכתבים העוונות כסופר, ודן את חובוי - עוונותיו, אם פגם בצד החסד או הגבורה או התפארת.

ולא עוד - לא די בעדותם של נפשו והעצמות, ועין ואזון, אלא צריכים דשמשא - שהשמש מצד התפארת, בסוד בית דין של מעלה, וסיהרא - הלבנה מצד המלכות, בסוד בית דין של מטה, דסהדין על בר נש - שיעידו גם הם על האדם, כדי שיצטרפו בית דין של מעלה ושל מטה, להעיד על האדם. ומביא ראיה, כמה דאוקמוה - כמו שהעמידו בזהר (ח"א קיד:) על הפסוק

אוכם וחוור, חשף ואור. ואת חשף תכלת, ואתמר ביה (שם קלט יב) 'גם חשף לא יחשיף מופך', ותכלת אוכם, איהו נוקבא לגבי חוורו. ולא עוד, אלא דגופא על גרמין עתיד למיקם. ובגין דא זכווי וחובי חקוקין על גרמין דיליה, ואם יזכה יקום גופא על גרמין דיליה. ואי לאו, לא יקום, ולא יהא ליה תחיית המתים. ולא עוד, אלא תרין סהדין אינון על בר נש, עין רואה ואזון שומעת, ופית דין סופר, ודן חובוי.

ולא עוד, אלא שמשא וסיהרא סהדין על בר נש, כמה דאוקמוה (תהלים פא ד) 'תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו'. מאי 'בכסה', ביום דסיהרא מתכסת.

ואמאי מתכסת. בגין דכד מטי ראש השנה, ייתי סמאל למתבע דינא לבנוי קמי קודשא בריך הוא, והוא יימא ליה דייטי סהדין. והוא ייתי לשמשא עמיה. אזל למייתי סיהרא, והיא מתכסת.

באן אתר מתכסת. אלא סליקת, לההוא אתר, דאתמר ביה במכוסה מופך אל תחקור, לפייסא ליה על בנהא. והאי הוא דאמר קרא, 'תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו', לאתר דביה סליקת שכינתא, דאתמר ביה 'ובמכוסה מופך אל תחקור', וחובין באתפסייא, תמן צריך למידן בינו לבין קונו. וחובין דאתגלייא דעבד לון, אתמר (משלי כח יג) 'מכסה פשעיו לא יצליח'.

דשכינתא מסטרא דכתר איהי עלמא דאתפסייא, ואוקמוה מארי מתניתין, דצריך בר נש לחברא לה לההוא אתרא. פתהוא זמנא מטי זמנא דרחמי, ואעבר דינא.

נפשי צמאה לדעת כל רז סודך

זוהר הקדוש המבואר < עם פירוש "הכתר והכבוד" ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד, עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

מרכז הזמנות: 1800-22-55-66 אר"ב: 054-437-1718 (0176) אודדת 0176-8806-44 להשיג בחנויות הספרים המובחרות